

Udvalgte kendetegn blandt aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere primo 2020

Jobcentrene kritiseres ofte for deres arbejde med at få kontanthjælpsmodtagere (inkl. uddannelseshjælp) videre i job og uddannelse. Det gælder ikke mindst indsatsen for de kontanthjælpsmodtagere, som har de væsentligste udfordringer med at klare sig på arbejdsmarkedet.

Dette notat vil kortlægge en række indikationer på forhold, som vanskeliggør vejen i job og uddannelse for de mindst ressourcerstærke – de såkaldte aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Det er klart, at der på ingen måde er tale om en komplet afdækning, da de registre, som anvendes her, generelt kun dækker aktiviteter, hvorfra man så – mere eller mindre kvalificeret – kan gætte på de underliggende problemstillinger.

De udvalgte indikatorer for, at det er vanskeligt for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere at opnå succes med uddannelse og job er følgende:

Mange har allerede modtaget kontanthjælp i meget lang tid.

Blandt modtagere på mindst 21 år har 66 procent modtaget offentligt forsørgelse i mindst 3 år. Blad de ældre (+28 år), har 58 procent modtaget offentligt forsørgelse i mindst 8 ud af de seneste 10 år. Det betyder, at for en stor del af disse borgere er offentlig forsørgelse blevet det normale frem for det særlige. Det betyder også, at det ofte vil være lang tid siden job og uddannelse er lykkedes for disse borgere.

De har allerede modtaget en stor job- eller uddannelsesrettet indsats

Næsten 6 ud af 10 af de ældre kontanthjælpsmodtagere har været aktiveret i mindst 2 år inden for de seneste 10 år. Og 47 pct. har deltaget i mindst 10 forskellige beskæftigelsesrettede aktiveringsforløb i denne periode. Mange aktiveringsforløb uden succes kan betyde, at kontanthjælpsmodtageren mister tiltroen til, at beskæftigelsesindsatsen kan virke. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis gentagne forløb i virksomhedspraktik ikke resulterer i job.

De fleste har en svag uddannelsesmæssig baggrund

Næsten 8 ud af 10 af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er ufaglærte. En del af forklaringen på den høje andel er dog, at mange er unge. Således er det ligeledes hver tredje i job og uddannelse med samme aldersfordeling, som er ufaglærte. Det ændrer dog ikke på, at næsten to tredjedele ikke har bestået 9. klasses skriftlig dansk eller skriftlig matematik, og at hver tredje var segregeret fra den normale grundskole i 9. klasse i enten specialklasse eller på specialskole. Derudover har hver tredje afbrudt mindst 2 uddannelser efter folkeskolen. Derudover er hver sjette indvandrer fra et ikke-vestligt land, og selvom det ikke i sig selv siger noget om de uddannelsesmæssige kvalifikationer, så har en del ikke-vestlige indvandrere svært ved at begå sig på det danske arbejdsmarked – også efter relativt mange år i Danmark.

Dato: 24. juni 2021

Sags ID: SAG-2020-01825
Dok. ID: 3096351

E-mail: LVT@kl.dk
Direkte: 3370 3512

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

Mange har et udfordret – især mentalt – helbred

Andelen, som går meget til læge, er tre til fire gange højere blandt de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere som blandt personer i job og uddannelse. Det er dog trods alt kun hver sjette, som går til læge mindst en gang per måned. Mere markant er det, at 43 pct. har konsuleret hospitalspsykiatrien over en femårig periode. Det er en 10 gange så stor andel, som blandt personer i job og uddannelse. Det er oplagt, at et svagt fysisk helbred og/eller en udsat psyke gør det vanskeligere at overkomme job eller uddannelse.

Mange har eller har haft sociale problemer

Mere end hver femte har været anbragt uden for hjemmet i barndommen, og ca. samme andel har modtaget forebyggende foranstaltninger for at kunne blive i hjemmet. Det er ligeledes ca. hver femte, som er dømt for kriminalitet inden for en femårig periode. Samtidig er 31 procent flyttet mindst 5 gange i løbet af fem år, og 8 procent er flyttet mere end 10 gange. I alle tilfældene er det langt højere andele end blandt personer i job og uddannelse.

Andelen af enlige forsørgere er høj

Andelen af enlige forsørgere er langt højere end blandt personer i job og uddannelse. Og det er oplagt, at det at være enlig forsørger kan gøre det svære at komme i job og uddannelse. Børn tager mange ressourcer, og det kan gøre det vanskeligt, at levere den nødvendige indsats i forhold til job og uddannelse – ikke mindst, hvis ressourcerne er små i udgangspunktet. Derudover kan man ikke lukke øjnene for, at den økonomiske gevinst ved at tage et lavtlønsjob ofte vil være lav for forsørgere.

Dato: 24. juni 2021

Sags ID: SAG-2020-01825
Dok. ID: 3096351E-mail: LVT@kl.dk
Direkte: 3370 3512Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 2 af 3

De udvalgte kendetegn for de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er opsummeret i tabellen nedenfor:

Dato: 24. juni 2021

Sags ID: SAG-2020-01825
Dok. ID: 3096351

E-mail: LVT@kl.dk
Direkte: 3370 3512

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Tabel 0.1: Udvalgte kendetegn blandt aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere primo 2020			
Forsørgelsesstatus primo 2020:	Aktivitetsparate på kontant- eller uddannelseshjælp	Job og uddannelse (samme køns- og aldersfordeling)	Opgjort blandt:
Lang tid på offentlig forsørgelse uden pause - Mindst 3 år uden afbrud af mindst en kalendermåneds varighed	66%	-	Personer på mindst 21 år med mindst tre år i Danmark
Offentligt forsørget mindst 8 år ud af de seneste 10 år - SU, barsels mv. indgår ikke som offentlig forsørgelse	58%	0%	Personer på mindst 28 år med mindst 10 år i Danmark
Aktiveret i mindst 2 år inden for de seneste 10 år	57%	2%	Personer på mindst 28 år med mindst 10 år i Danmark
Har deltaget i mindst 10 aktiveringsforløb inden for de seneste 10 år - Et nyt forløb er enten ved skift af forløbstype eller efter 4 ugers pause	47%	2%	Personer på mindst 28 år med mindst 10 år i Danmark
Ufaglært - Har ikke gennemført en faglært eller videregående uddannelse	77%	33%	Alle
Nederlag i uddannelsessystemet efter folkeskolen - Har afbrudt mindst to uddannelser	32%	11%	Alle
Svag folkeskolebaggrund - Har ikke bestået 9. klasses skriftlig dansk eller skriftlig matematik	59%	12%	Personer som er startet i 9. klasse fra 2005 og frem
Segregeret i folkeskolens 9. klasse - Enten gået i specialklasse eller gået på special- eller behandlingsskole	37%	4%	Personer som er startet i 9. klasse fra 2011 og frem
Formodning om dårligt helbred - Harft minimum 12 kontakter til almen praksis eller speciallæge i 2019	15%	4%	Alle
Formodning om dårligt mentalt helbred - Haft konsultation eller indlæggelse i hospitalspsykiatrien 2014-2018	43%	4%	Personer med mindst 5 år i Danmark
Ustabil boligsituation - Flyttet minimum 5 gange i løbet af perioden 2015-2019	31%	12%	Personer med mindst 10 år i Danmark
Meget ustabil boligsituation - Flyttet minimum 10 gange i løbet af perioden 2010-2019	8%	1%	Personer med mindst 10 år i Danmark
Bor i et ghettoområde - Bor i et boligområde på ghettolisten	4%	1%	Alle
Har i barndommen måtte modtage ekstra hjælp hjemme - Modtaget personrettet forebyggende foranstaltninger i barndommen	22%	3%	Personer med dansk eller efterkommerbaggrund
Været anbragt uden for hjemmet i barndommen	22%	3%	Personer med dansk eller efterkommerbaggrund
Kriminel Dømt ift. straffelov, lov om euforiserende stoffer eller våbenlov 2015-2019	21%	3%	Personer med mindst 5 år i Danmark
Ikke-vestlig indvandrer	17%	8%	Alle
Enlig forsørger	42%	12%	Personer i familier med hjemmeboende børn under 18 år
Antal personer i alt	67.541		

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik og beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase, DREAM.